

מסורת הש"ס

(א) לקמן פט', (ב) למוטות
על: ע"ש, (א) ס"א כתיב,
(ד) קדושין מט': פניהדרי
כד: (ה) כ"ב: (ו) ו' (ז) כ"ב
ח: (י) ו' (יא) ו' (יב) ו' (יג) ו'
יד: (ט) ו' (יז) ו' (יח) ו'
נמי למלח' הושת' ל'ל'
רש"ל, (כ) והשת' א' ושתיה
א, עמוס א' - צימי עוהי,
מכא - א' - צימי יומם
אחז ומקויה,

תורה אור השלם

- אני חזקת וישי
כמגדלות א' ויית
בעיני כמזצות שלום:
שיר השירים ח י
- הנה ביום ההוא נאם
י' תקראי אישי ולא
תקראי לי עוד בעלי:
הושע ט יח
- אחות לנו קטנה
ושדים אין לה מה נעשה
לאחתנו ביום שדבר
בה: שיר השירים ח ח
- אשר בגינו כנטיעים
מגדלים כנטיעים
בנותינו כנטיעות
תבנית הירק:
- תהלים קמ"ב יב
י' צבאות יגן עליהם
ואכלו וקבשו אבני קלע
ושונו המו כמו יגן וקלאו
כמזקק כנטיעות מנבית
זכריה ט טו
- מזמור מלכים מנצח
מזן אל י' צאונת
מאליפות מנצחות
בחוברת:
- תהלים קמ"ב יג
דבר י' אשר יהיה אל
הושע בן בארי בימי
עזיה יותם אחז ויחזקיה
מלכי יהודה ובימי
ירבעם בן יואש מלך
ישראל:
הושע א א
- תחלת דבר י' בהושע
ויאמר י' אל הושע לך
קח לך אשת ונונים וילדי
ונונים כי ונה תונה
הארץ מאד י':
- הושע א ב
י' וילך ויקח את גמר
בת דבליה ותהר ותלד
לו בן:
הושע א ג

מוסף תוספות

א. דשמו כיון שכבר
הגידה שבחה שמו לא
תלך עכשיו בבית אביה.
תוס' שאנן, ב. שלא
הגידה שבחה עדיין, טס.

האשה פרק שמיני פסחים

פז.

עין משפט נר מצוה

א א מ"י ס"ב מהל' ק"פ
הכלל יא:
ב ב שם הלכה יג:
ג ג שם הלכה יג:
ד ד שם הלכה יא:

מוסף רש"י

זו עילם שזכתה ללמוד
ולא זכתה ללמוד. שהיה
בה דעאל כדמיו (דעאל
ח) ולי בשוין הצירה
אשר צמילם המדינה, וכן
מדרש, ולא היו דורס
עוסקים במורה ולא זכו
אלו הממנים ללמוד, כאלו
לא היה להם שדים להניק
אכל צלל וזמנה ללמוד
כדמיו צעורל כי הכין
לצט לדרוש את מורם
לי ולעשות וללמוד צישרל
חק ומשפט (קדושין טו:
וכע"ז סנהדרין כד.), אני
חומה זו כנסת ישראל.
כולם שוין לענין חומה
וגורמים עממן מלעמם
צטעדי מוכסס (ב"ב ח.).
שנתבאר באותו הפרק.
צימי חומם המלכה, עוהי
יומם אחז ומקויה, נארינעס
נציאס הלל כתיב ק, חון
ממכה שלל היה צימי
עוהי, אכל היה צימי יומם
אחז ומקויה (שם יד.).

רבינו חננאל

האשה שהיא בבית בעלה
שחט עליה אביה שחט
עליה בעלה כ"י, כיון
ששנינו תאכל במקום
שורצה, וייקנין מינה
ירש בריה, וכאלו נהבד
כי מעת שחיטה הפסח
בוה נמנית, ושנינו מאי
ממקום שהיא רוצה בשעת
שחיטה, ורמין עליה
האשה רגל ראשון משל
אביה, ואם תאמר ממקום
חמיה ורדופה לילך להגיד
לי אביה מה לי בעלה,
ושנינו הא מתניא ברדופה
וכ"י יוחנן דאמר מאי
דכתיב אז הייתי בעיניו
כמוצאת שלום, כמה
שנמצאת שלימה בבית
חמיה ורדופה לילך להגיד
שבחה בבית אביה, בודאי
בשל אביה רוצה, אבל
מכאן ואילך ממי שהיא
רוצה בשעת שחיטה.
אחות לנו קטנה, אמר
רבי יוחנן זו עילם
שזכתה ללמוד ולא (זכתה)
ללמוד, בימי עוהי מלך
יהודה נתבאר ארבעה
נביאים הושע ישעיה עמוס
הושע שנאמר תחלת דבר
ה' בהושע תחלה לארבעה
נביאים באותו הפרק כ"י.

האשה. מאי רוצה בשעת שחיטה. ודוקא ציררה בשעת
שחיטה אצל לא ציררה אינה אוכלת לא משל זה ולא משל
זה אצל צרישא אפילו סתמא אוכלת משל בעלה: **כאן ברדופה כאן**
בשאינה רדופה. אור"ת דכל נשים רדופות הן להגיד צבית אביהן
כשנמצאו שלמות צבית חמיהן והשתא

מוקי מתני' צשאנה רדופה כגון
שצרגל הראשון שאחר חופה לא הלכה
לצית אציה ומיירי מתני' צרגל שני
לחופתה והוא ראשון להליכה שצרגל
שלפניו לא הלכה הלכך כיון שאינה
רדופה ספק הוא דשמא גס צוה לא
תלך וצריכה לצרר אי נמי מתניתין
מיירי צרגל ראשון לחופתה ואינה
רדופה לפי שמיירי צכצר קודם צרגל
הגידה שצחה צבית אציה ולכן הוי
ספק אף צרגל ראשון ורישא דקמני
תאכל משל בעלה צרגל שני להליכה
שכבר הייתה צבית אציה צרגל שלפניו
וצרייתא צרדופה צרגל הראשון
לחופתה ולהליכה - דודא דעתה צשל
אציה דהיא רדופה להגיד שצחה
שנמצאת שלימה ומכאן ואילך דקמני
היינו צרגל שני ועדיין לא הגידה
שצחה דלא הוא ספק והלכה דקמני
צמתניתין לאו דוקא דלי דוקא צכצ
גילתה דעתה שרונה צשל אציה א"י
אפילו הלכה כל זמן שלא ציררה ספק
הוא אצל הלכה לעשות לא גרס ואלא
גרס צ"ל דלעשות לאו דדוקא והשתא
אמי שפיר הא דגרס דכתיב אז הייתי
בעיניו כמוצאת שלום וגו' וגרס נמי
וא"ר יוחנן דמייתי ראייה דסתם כלה
רדופה להגיד שצחה:

בזויות מובח. מה להלן דס אף

כלן דס נדוט:

בימי עוהיה. ונמצאו ד' נביאים
אע"פ דנמיתה אל כתיב ציה
עוהיה אלא צימי יומם אחז ומקויה
מ"מ כיון דכתיב קרא סתם י"ל
שצמחלת מלכות יומם נתנצל ולא
היה עדיין עוהיה חי אלא שנמצא
ומלך יומם צנו מתמיו צימיו:
אמר ד"ה הקב"ה להושע. ממה
שאמר לו לקח אשת ונונים
דרש שמסתמא כן אמר לו וכן השיב:
ירעאל

וגדול שבכולן הושע שנאמר
תחלת דבר ה' בהושע וכי בהושע דבר תחלה והלא ממשה עד הושע כמה
נביאים א"ר יוחנן תחלה לארבעה נביאים שנתבאר באותו הפרק ואלו הן
הושע ישעיה עמוס ומיכה אמר לו הקדוש ברוך הוא להושע בנך חטאו והיה
לו לומר בנך הם בני חנוניך הם בני אברהם יצחק ויעקב וגלגל רחמך עליהן
לא דיו שלא אמר כך אלא אמר לפניו רבש"ע כל העולם שלך הוא העבירים
באומה אחרת אמר הקב"ה מה אעשה לזקן זה אומר לו לך וקח אשה וזנה והוליד
לך בנים וזונים ואחר כך אומר לו שלחה מעל פניך אם הוא יכול לשלוח אף
אני אשלח את ישראל שגא' *ויאמר ה' אל הושע לך קח לך אשת וזונים וילדי
וזונים וכתיב וילך ויקח את גומר בת דבליה גומר אמר רב שהכל גומרים בה בת
דבליה

לקמיה מפרש להו ובכולהו ככצ צהו צימי עוהיה יומם אחז ומקויה שכולן החלו להינצל צימי
עוהיה וקיפחו חי ארבעה מלכים: לא דיו שלא אמר כן. אתה למד ממה שאמר לו הקדוש ברוך הוא קח לך אשת וזונים ולא אמר כן
לנציא אחר: (מלמתי כלן הגה"ה מלשון רבינו ארבעה נביאים כולו כתיב צוה צימי עוהיה צר ממיה דכתיב ציה יומם אחז ומקויה
וצעמוס לא כתיב אלא עוהיה ומיהו מיכה צימיו נתנצל אלא שכבר נתנגע ויומם צנו שופט על הארץ לפיכך לא נקרא על שמו אצל
שלשה היו קודם שנלטרע צעמוס [א] נאמר שנתים לפני הרעש וישעיה ציוס הרעש דכתיב (ישעיה ו) וינועו אמות הספים שרעשו עליונים
לשורפו ותחמיתים לצולעו כמשפט קרח ועדמו שערערו על ההוהה ואותו היום נתנגע והושע קודם לכולן): הכי גרסינן **אומר** לו קח לך
אשת וזונים ואח"כ **אומר** לו שגאה: וילדי וזונים. שתלך לך צנים וזונים ספק שלך ספק של אחרים: גומרים צה. ציאתם ותאווה לצס:
דבליס

האשה. האכל משל בעלה. דמסתמא דעתה לימנות על של
בעלה כל זמן שלא פירשה שהיא דעתה צשל אציה: רגל
הראשון. כך דרך הנשואות ללכת לצית אביהן רגל הראשון שאחר
הנשואין: **האכל ממקום שהיא רוצה.** ובגמרא מוקי לה כשאניה

רדופה לילך עד הנה לצית אציה תמיד
הלכך מספקא לן ציה ניהא לה אלא
אם כן פירשה: **אפוטרופסין.** שהיו
לו שנים והמנוהו זה על פסחו וזה על
פסחו: **לא יאכל משל שניהן.** לא
מפסחו של זה ולא משל זה ואפילו
המנוהו האחד על פסחו מני נתן רשות
לחלק האחר לימנות על זה ואין לו
תקנה אלא א"כ רצו שניהן שימנה עם
האחד: **לא יאכל משל רצו.** דמסתמא
לא היה דעת רצו להימנות חלק
החירות על פסחו: **גב' שמעס**
מינה ש צריה. קס"ד ממקום שהיא
רוצה צשעס אכילה קאמר ואמרינן
הוצרך דשמיטה חזיקה דהאי פסח
צפיר אידריק עלה דהאי אמתא:
צשעס שחטס. ששאלו את פיה
צשעס שמיטה ואמרה צוה אני רוצה:
אוכלת משל אציה. מן הסתם:
מתניתין צשאנה רדופה. לילך תמיד
לצית אציה לצית בעלה חציב לה
הלכך כל שאר הרגלים ודאי שייכא
צמיה ורגל ראשון ספק וצרייתא
צרדופה הלכך רגל הראשון ודאי צתר
אציה מכאן ואילך ספק: **כמוצאת**
שלום. נתמצצמי עליו ונמצאתי
שלימה לו: להגיד שצחה. היאך
מקובלת היא צבית חמיה: **ושדים.**
להניק אחרים: אין לה. שאין הנאה
ממנה: **זו עילם.** שהיה צה דניאל
שנאמר (דניאל ח) ואני (דניאל הייתי)
צשאוש (א) אשר צעורה המדינה וזה
צשאוש ולא רצו צמיה צישרל אצל
ללמוד ולא רצו צמיה צישרל אצל
צבל גידלה עזרא הסופר דכתיב (עזרא
ו) (הוא) הכין לצצו לדרוש (צבורת)
[את מורת] ה' [ולעשות] וללמוד צישרל
חק ומשפט: **ושדי אלו ס"ח.** המניקין
אחרים כשדיים הללו: **כמגדלות.**
שמנינן על הדור: **נטיעים.** נטיעות
יונקות שלא נתקלקלו עדיין ולא ארע
כצן שצ: **שאוגדות פתחיהן לצעליהן.**
סותמות פתחיהן עד שמזדקקות
לצעליהן ואין נצטלות לאחרים. לשון
אחר שמגדלות פתחיהן של נדה
לצעליהן לפרוש מהן ואע"פ שאתומן
רצה: **וכן הוא אומר ומלאו כמורק**
כוויום מוצת. מה וזיות דהס כתיב
צוה ומלאו הסא נמי צנותינו כוויית על
די שמתמללות תאווה ואין מזקקות
אלא עד שיצואו צעליהן: **כאילו נצנה**
היכל צימיהן. דהיי משמע מחוטבות
צצנין היכל. צצנית לשון צנין: **צימי**
עוהיה צו. משום דליירי צכנסת
ישראל צלשון אשה הנשאת לצעל
כדאמרן כמוצאת שלום נקט נמי
להא דהושע דכתיב ציה תקראי

אישי *כדדרש לקמיה: **ארבעה נביאים.** לקמיה מפרש להו ובכולהו ככצ צהו צימי עוהיה יומם אחז ומקויה שכולן החלו להינצל צימי
עוהיה וקיפחו חי ארבעה מלכים: לא דיו שלא אמר כן. אתה למד ממה שאמר לו הקדוש ברוך הוא קח לך אשת וזונים ולא אמר כן
לנציא אחר: (מלמתי כלן הגה"ה מלשון רבינו ארבעה נביאים כולו כתיב צוה צימי עוהיה צר ממיה דכתיב ציה יומם אחז ומקויה
וצעמוס לא כתיב אלא עוהיה ומיהו מיכה צימיו נתנצל אלא שכבר נתנגע ויומם צנו שופט על הארץ לפיכך לא נקרא על שמו אצל
שלשה היו קודם שנלטרע צעמוס [א] נאמר שנתים לפני הרעש וישעיה ציוס הרעש דכתיב (ישעיה ו) וינועו אמות הספים שרעשו עליונים
לשורפו ותחמיתים לצולעו כמשפט קרח ועדמו שערערו על ההוהה ואותו היום נתנגע והושע קודם לכולן): הכי גרסינן **אומר** לו קח לך
אשת וזונים ואח"כ **אומר** לו שגאה: וילדי וזונים. שתלך לך צנים וזונים ספק שלך ספק של אחרים: גומרים צה. ציאתם ותאווה לצס:
דבליס